

der er tale om en sag, hvor der kan opstå spørgsmål om at fremme sagen i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, så forkyndelsen af hensyn hertil bør ske for den tiltalte personlig. Af ressourcemæssige grunde sker der ikke personlig forkyndelse i alle sager, der principielt kan gennemføres, selv om den tiltalte udebliver. I praksis vil der derfor ikke altid være sket forkyndelse for den tiltalte personlig. Der kan f.eks. være sket forkyndelse for en person, der hører til tiltaltes husstand, jf. retsplejelovens § 157, stk. 1, nr. 2, litra a. Det betyder i praksis, at sagen ikke vil kunne fremmes i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4, hvis det senere viser sig, at den tiltalte udebliver, idet kravet i § 163, stk. 2, ikke vil være opfyldt.

Det følger af retsplejeloven § 731, stk. 1, litra i, at der skal beskikkes en offentlig forsvarer i sager, der afgøres i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, når der er spørgsmål om fængselsstraf. Det gælder dog ikke, hvis sigtede selv har valgt en forsvarer, medmindre den valgte forsvarer udebliver. Retsplejelovens § 731, stk. 1, litra i, blev også indført ved lov nr. 369 af 18. maj 1994, jf. om bestemmelsen navnlig sp. 8055-57 og 8076-77. I de sager, hvor domsforhandlingen fremmes i tiltaltes fravær i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4, foreskriver retsplejeloven således *obligatorisk forsvarerbeskikkelse*.

Det følger af retsplejelovens § 219 a, stk. 5, at hvis sagen i medfør af § 847, stk. 3, nr. 1 til 5, er fremmet i tiltaltes fravær, skal en *udskrift af dommen forkyndes*.

Ønsker den domfældte at anfægte afgørelsen, opstår spørgsmålet om *anke eller genoptagelse*.

Efter retsplejelovens § 962, stk. 2, er det bl.a. en betingelse for tiltaltes anke af en byretsdom, at den tiltalte har givet møde i sagen. Det betyder, at bl.a. sager, der behandles efter retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, som udgangspunkt ikke kan ankes af den tiltalte. Efter retsplejelovens § 962, stk. 3, jf. stk. 2, kan Procesbevillingsnævnet imidlertid tillade anke af udeblivelsesdomme jf. Justitsministeriets svar af 27. april 1994 på spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg (L 231 – bilag 5). Hvis en tiltalt, der er dømt som udeblevet, søger om tilladelse til anke, henviser Procesbevillingsnævnet i almindelighed vedkommende til først at søge sagen genoptaget i medfør af retsplejelovens § 987, stk. 1, der omtales nedenfor, jf. Dybdahl og Kardel: *Procesbevillinger* (1998), s. 139.

Udeblivelsesdomme kan begæres genoptaget efter retsplejelovens § 987. Efter denne bestemmelse kan genoptagelse ske, når den tiltalte godtgør, at have haft lovligt forfald og ved omstændigheder, der ikke kan tilregnes tiltalte, har været forhindret fra i tide at an-

melde dette, eller at stævningen ikke rettidigt er kommet til den pågældendes kundskab.

3.2.3. Til brug for Justitsministeriets besvarelse af 11. januar 1996 af spørgsmål nr. 24 (Alm. del – bilag 45) fra Folketingets Retsudvalg om anvendelsen af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, siden vedtagelsen af lov nr. 369 af 18. maj 1994 afgav Rigsadvokaten en udtalelse den 21. december 1995.

På baggrund af oplysninger fra visse politikredse oplyste Rigsadvokaten, at retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, kun var blevet anvendt i begrænset omfang siden ikrafttrædelsen den 1. oktober 1994.

Om baggrunden for den begrænsede anvendelse blev der bl.a. henvist til praktiske vanskeligheder med hensyn til forsvarerbeskikkelse og forkyndelse for tiltalte. Endvidere blev der henvist til det forhold, at det ikke var muligt at anse tiltaltes udeblivelse for en erkendelse af tiltalen eller at oplæse tiltaltes eventuelle tilståelse til politirapport som bevis under domsforhandlingen.

Rigsadvokaten udtalte, at det måtte antages, at yderligere ressourcebesparelser kunne opnås, hvis der blev gennemført en udvidelse af anvendelsesområdet for retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4. Rigsadvokaten fandt det imidlertid tvivlsomt, om sådanne besparelser ville være mærkbare, hvis betingelserne for anvendelsen af bestemmelsen ikke i øvrigt ændredes.

Til brug for Justitsministeriets besvarelse af 13. maj 1997 af spørgsmål S 1257 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) afgav Rigsadvokaten den 5. marts 1997 på ny en udtalelse om anvendelsen af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4.

På baggrund af oplysninger fra de regionale statsadvokater oplyste Rigsadvokaten, at retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, sjældent var blevet anvendt i 1996, og at bestemmelsen i nogle politikredse slet ikke var blevet anvendt.

Om baggrunden for den begrænsede anvendelse henviste Rigsadvokaten bl.a. til, at det forhold, at tiltaltes udeblivelse ikke kunne tages som udtryk for, at han erkendte forholdet, fandtes at vanskeliggøre anvendelsen af reglen, at kravet om personlig forkyndelse gjorde, at det kunne være meget ressourcekrævende at anvende reglen, samt at nogle retter over for politimesteren havde givet udtryk for, at reglen ikke burde anvendes i voldssager. Endvidere oplyste Rigsadvokaten, at de tiltalte i mindre kredse stort set altid mødte op, og at der derfor ikke var behov for at iværksætte behandling efter bestemmelsen.

Rigsadvokaten anførte, at hvis bestemmelsen skulle kunne anvendes i et omfang, der kunne medføre res-